

Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 2. juni 2010

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at give selvmordstruede ret til behandling

[af Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV) og Line Barfod (EL)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 6. april 2010 og var til 1. behandling den 4. maj 2010. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Spørgsmålet og svaret herpå er optrykt i bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *andet mindretal* i udvalget (S og Pia Christmas-Møller (UFG)) vil stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget.

Et *tredje mindretal* i udvalget (SF, RV og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

3. Politiske bemærkninger

Venstres, Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget er enige med forslagsstillerne i, at personer, der har forsøgt selvmord, eller som er selvmordstruede, har behov for hurtig, intensiv og relevant behandling. Og det er partiernes klare målsætning, at de får det. Regeringen og satspuljepartierne har med de sidste to satspuljeaftaler afsat betydelige midler til et markant løft af den regionale selvmordsindsats. Der er i 2010 og fremover afsat 12 mio. kr. årligt til de regionale centre for selvmordsforebyggelse. Målet er, at regionerne – når alle midler er udmøntet – kan tilbyde en landsdækkende behandling til personer, der har forsøgt selvmord. Centrene tilføres midler

svarende til, det regionerne oprindeligt havde søgt om til en styrkelse af indsatsen.

Med udmøntningen af puljerne vil der ske en markant udvidelse og udbygning af regionernes centre for selvmordsforebyggelse, således at centrene kan tilbyde en hurtig, opfølgende behandlingsindsats for personer, der har forsøgt selvmord eller som er selvmordstruede. Det seneste økonomiske løft fra regeringen og satspuljepartierne vil samtidig sikre, at centrene kan yde en forebyggende og behandlende indsats for borgere i hele regionen. Partierne vurderer, at det er for tidligt at vurdere effekten af de afsatte midler fra 2010 og fremover. Partierne tager desuden til efterretning, at en garanti for behandling inden for 48 timer ifølge Sundhedsstyrelsen formentlig kunne tilskynde nogle sårbare unge til at forsøge selvmord, alene for at få behandling.

Desuden noterer partierne sig, at Sundhedsstyrelsen, som noget nyt i specialevejledninger for psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri, har fastsat selvmordsforebyggelse som en regionsfunktion med henblik på at styrke og udvide indsatsen i relation til selvmord, hvormed der stilles særlige krav til forebyggelse og behandling af selvmordsforsøg for ikke-psykisk syge eller lettere psykisk syge patienter.

Partierne anbefaler, at støtte- og behandlingsmulighederne for selvmordstruede personer bliver gjort til genstand for en særlig drøftelse i efteråret forud for de kommende satspuljeforhandlinger med henblik på yderligere afklaring af bredden i de forebyggende tilbud og i forhold til den helt akutte opfølgning og behandling efter et selvmordsforsøg.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Peter Madsen (V) Preben Rudiengaard (V) fmd. Birgitte Josefsen (V) Sophie Løhde (V) Flemming Møller (V) Liselott Blixt (DF)

Karin Nødgaard (DF) Vivi Kier (KF) Pia Christmas-Møller (UFG) nfm. Sophie Hæstorp Andersen (S)

Flemming Møller Mortensen (S) Karen J. Klint (S) Julie Skovsby (S) Karl H. Bornhøft (SF) Jonas Dahl (SF) Lone Dybkjær (RV)

Per Clausen (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	3
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende B 199

Bilagsnr.	Titel
1	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 199

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om undersøgelser, der belyser, i hvilket omfang de såkaldte »panodilpiger« begår deres selvmordsforsøg med baggrund i en egentlig psykiatrisk lidelse, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2

Et af udvalgets spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra V, S, DF og KF.

Spørgsmål 1

Kan ministeren oplyse, om der findes nogle undersøgelser, der belyser, i hvilket omfang de såkaldte »panodil-piger« begår deres selvmordsforsøg med baggrund i en egentlig psykiatrisk lidelse? Hvis der ikke findes sådanne undersøgelser, bedes ministeren oplyse, om han så vil foranledige en kortlægning af de årsager, der får især unge piger til at indtage en overdosis af panodiler eller anden håndkøbsmedicin med risiko for, at det kan føre til selvmord.

Svar

Antallet af selvmord i befolkningen har været faldende de seneste mange år, og antallet af selvmord er fra 1980 til 2001 halveret. Det gælder imidlertid ikke for selvmordsforsøgene blandt unge. Her er antallet stigende.

Derfor fik det daværende Ministerium for Sundhed og Forebyggelse i 2009 kortlagt den eksisterende viden om selvmord og selvmordsforsøg blandt unge piger og drenge og om årsagerne til det stigende antal selvmordsforsøg.

Undersøgelsen kortlægger bl.a. risikofaktorer i relation til unges selvmordsrisiko og selvskadende adfærd. Undersøgelsen peger bl.a. på, at skilsmisse, ensomhed, alvorlig sygdom blandt familie og venner mv. er faktorer, der kan påvirke unges selvmordsrisiko og selvskadende adfærd.

Undersøgelsen peger således på, at det hyppigt er andre faktorer end egentlig psykiatrisk lidelse, der får de unge til at forsøge selvmord eller skade sig selv. Ifølge undersøgelsen handler de unges egne begrundelser primært om »at ville straffe sig selv«, »at ville have hjælp«, »vise hvor forfærdeligt vedkommende havde det«, »bare måtte væk« og »ville dø«.

Herudover peges der på, at grundlaget for at fremme unges trivsel og forebygge selvskadende adfærd er, at der er kontakt til de unge fx fra en voksen i ungdomsklubben, en lærer eller et voksent familiemedlem mv.

Samtidig er antallet af selvmordsforsøg med brug af svage, smertestillende lægemidler steget blandt især unge kvinder. En aldersgrænse på 18 år for køb af håndkøbslægemidler vil kunne mindske unges adgang til disse præparater. Regeringen vil indføre en aldersgrænse på 18 år på køb af smertestillende håndkøbslægemidler. Lægemiddelstyrelsen har for at understøtte en sådan aldersgrænse gennemført en informationskampagne »Spyt ud nu« med fokus på opbevaring og virkning af svage smertestillende piller.